Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the Environment

17.10.2020

Ympäristöministeriö
Luontoympäristöosasto
Ylijohtaja Tarja Haaranen

Biodiversiteettiä koskevan YK:n yleissopimuksen (CBD) 6. maaraportissa raportoidut suojelualueiden pinta-alat Suomessa

Maa-alueet ja sisävedet

Suomen 6. maaraportissa vuonna 2019 Biodiversiteettiä koskevaan YK:n yleissopimukseen liittyen laskettiin Suomen suojelualueiden pinta-alaksi maa-alueilla ja sisävesillä 46 570 km2, joka on 13,8 % Suomen koko maa-alueen pinta-alasta. Valtaosa Suomen suojellusta pinta-alasta sijaitsee Pohjois-Suomessa suojelupinta-alan osuuden ollessa moninkertainen Etelä-Suomeen verrattuna.

Luonnonsuojelualueiden ulkopuolisia alueita kuten metsälain tärkeitä elinympäristöjä, LsL:n 29 §:n suojeltuja luontotyyppejä,ja muita luonnon monimuotoisuuden vuoksi rajoitetun metsänkäytön piirissä olevia alueita n. 2-3 % Suomen maa-alueiden kokonaispinta-lasta.

Lisäksi esimerkiksi perinnebiotooppeina hoidettavat alueet, vesilain mukaiset suojellut vesiluontotyypit ja kansalliset kaupunkipuistot tuovat lisää pinta-alaa, mutta tämä pinta-ala ei ole tarkasti tiedossa.

Suomen metsistä on suojeltu n. 13 %. Tiukasti suojeltu pinta-ala on 10 % metsä- ja kitumaan pinta-alasta ja 6 % metsämaan pinta-alasta. Vuoden 2019 tilastojen mukaan suurin osa metsä- ja kitumaan suojelualueista, lähes 80 prosenttia, sijaitsee Pohjois-Suomessa (Pohjois-Pohjanmaan, Kainuun ja Lapin maakunnat). Pohjoisessa niitä oli 2,3 miljoonaa hehtaaria eli 20 prosenttia alueen metsäpinta-alasta. Etelä-Suomessa suojeltuja metsiä oli 0,6 miljoonaa hehtaaria, ja ne kattoivat metsäpinta-alasta viisi prosenttia. Pohjois-Suomen suojelluista metsistä oli metsämaata 1,2 miljoonaa hehtaaria (10 %). Etelä-Suomessa tämän maaluokan pinta-ala oli 0,5 miljoonaa hehtaaria (4 %).

Tiukasti suojeltuihin alueisiin kuuluvia metsä- ja kitumaita Pohjois-Suomessa oli 1,9 miljoonaa (17 % metsäpinta-alasta) ja Etelä-Suomessa 0,4 miljoonaa (3 %) hehtaaria. Metsämaan osuus näiden alueiden pinta-alasta oli pohjoisessa 0,9 miljoonaa (8 %) ja etelässä 0,3 miljoonaa hehtaaria (3 %).

Yhteensä raportoitiin maa-alueiden ja sisävesien suojelupinta-alaksi n. 17 %.

Merialueet

Suomen mereisten suojelualuiden kokonaispinta-ala on 9 062 km2, mikä on noin 17 % Suomen aluevesialueen pinta-alasta ja noin 11 % koko merialueesta, kun Suomen talousvyöhyke lasketaan mukaan. Erilaiset suojelualueluokat ovat osin päällekkäisiä.

Tiukkaa suojelua koskevat kansalliset tiedot

Suomen suojelualueverkostosta 71 % sijoittuu IUCN:n suojelualueluokkaan I (Ia tiukasti suojellut luonnonsuojelualueet = pääosin luonnonpuistoja, yht. 4 % ja erämaiset alueet 67 %) ja 19 % luokkaan II (kansallispuistoista kaikki muut paitsi Lemmenjoki, joka Ib). Suomen suojelualueiden luokitellusta pinta-alasta 90 % kuuluu siis luokkiin I ja II. Lukumääräisesti suojelualueista valtaosa (n. 90 %) kuuluu luokkaan IV.

Valtaosa Suomen luonnonsuojelualueista on luokiteltu, mutta luonnonsuojeluun varattuja vielä perustamattomia luonnonsuojelualueita ei ole luokiteltu IUCN:n suojelualueluokkiin. Myöskään esimerkiksi kaikkia uusia

METSO-ohjelman puitteissa perustettavia yksityisiä suojelualueita ei ole vielä luokiteltu. Kaikista luokittelemattomista alueista valtaosa tulee kuulumaan luokkaan IV. Nämä alueet ovat lähtökohtaisesti pieniä, eikä niillä ole suurta merkitystä suojelutilastoihin.

.